

๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุมัติการลงนามในพิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชสำหรับการส่งออกข้าวจากไทยไปจีน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ร่างพิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชสำหรับการส่งออกข้าวจากไทยไปจีน ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
๓. หนังสือกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศ ด่วนมาก ที่ กต ๐๘๐๕/๙๓๗ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๘

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอเสนอเรื่อง ขออนุมัติการลงนามในพิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชสำหรับการส่งออกข้าวจากไทยไปจีน ระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แห่งราชอาณาจักรไทย และกระทรวงควบคุมคุณภาพตรวจสอบและกักกันโรคแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน มาเพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เห็นชอบนำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

กระทรวงควบคุมคุณภาพตรวจสอบและกักกันโรคแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนได้เสนอร่างพิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชสำหรับการส่งออกข้าวจากไทยไปจีน ให้ฝ่ายไทยพิจารณาเมื่อเดือนมกราคม ๒๕๕๗ ซึ่งในเบื้องต้นฝ่ายไทยเห็นว่าไม่มีความจำเป็นในการจัดทำพิธีสารฯ และได้ชะลอการเจรจาร่างพิธีสารดังกล่าว เนื่องจากจีนไม่เคยตรวจพบปัญหาในการนำเข้าข้าวจากไทย อย่างไรก็ตาม จีนพยายามผลักดันให้มีการลงนามในพิธีสารดังกล่าวมาโดยตลอด โดยใช้เป็นเงื่อนไขการซื้อข้าวจากไทยแบบรัฐต่อรัฐภายใต้บันทึกความเข้าใจร่วมกันว่าด้วยการค้าสินค้าเกษตรของกระทรวงพาณิชย์ ซึ่งหากไม่สามารถได้ข้อยุติในการจัดทำพิธีสารฯ อาจส่งผลกระทบต่อการส่งออกข้าวของไทยไปจีนได้ ดังนั้น ฝ่ายไทยจึงได้เจรจากับจีนในรายละเอียดของร่างพิธีสารฯ ทั้งนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ได้จัดประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาอย่างต่อเนื่องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เช่น กรมการค้าต่างประเทศ สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย เป็นต้น เพื่อร่วมพิจารณาและปรับแก้ร่างพิธีสารฯ ให้ฝ่ายไทยสามารถยอมรับและปฏิบัติได้มากที่สุดและในขณะเดียวกันส่งผลกระทบต่อทุกภาคส่วนน้อยที่สุด จนได้ข้อยุติเมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๘ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๒. เหตุผล...

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การจัดทำพิธีสารฯ ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในระบบควบคุมคุณภาพความปลอดภัยของข้าวไทย โดยเรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้นี้ เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย รวมทั้งตามที่กรมสนธิสัญญาและกฎหมายกระทรวงการต่างประเทศ ได้ให้ความเห็นว่าพิธีสารดังกล่าวได้จัดทำขึ้นภายใต้บันทึกความเข้าใจร่วมกันว่าด้วยความร่วมมือด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช ระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แห่งราชอาณาจักรไทยและกระทรวงควบคุมคุณภาพตรวจสอบและกักกันโรคแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งเป็นความตกลงที่มีความผูกพันระดับรัฐบาลเพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างไทยกับจีน ภายใต้ข้อตกลงว่าด้วยการบังคับใช้มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชขององค์การการค้าโลก ดังนั้น พิธีสารฯ จึงเป็นความตกลงเพื่อดำเนินการตามบันทึกความเข้าใจร่วมกันฯ ระหว่างหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายซึ่งย่อมมีผลผูกพันรัฐบาล จึงเห็นควรเสนอเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อขอความเห็นชอบก่อนการลงนามในพิธีสารฯ

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ฝ่ายจีนได้ผลักดันให้มีการลงนามพิธีสารฯ ในช่วงการประชุมคณะกรรมการว่าด้วยการค้าการลงทุน และเศรษฐกิจระหว่างไทย-จีน ครั้งที่ ๔ ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) เป็นประธาน โดยกำหนดจัดขึ้นในวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๘ ณ ประเทศไทย

๔. สารสำคัญ/ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ ร่างพิธีสารฯ นี้ อยู่ภายใต้บันทึกความเข้าใจร่วมกันว่าด้วยความร่วมมือด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช ระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แห่งราชอาณาจักรไทยกับกระทรวงควบคุมคุณภาพตรวจสอบและกักกันโรคแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ที่ได้ลงนามเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๔๗ โดยมีสาระสำคัญหลัก ดังนี้

- ๑) กำหนดให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดทำแผนการสำรวจ ควบคุม และติดตามศัตรูพืช
- ๒) กำหนดให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ควบคุมติดตามโรงงานผลิตและปรับปรุงข้าว และขึ้นทะเบียนผู้ส่งออกและผู้ประกอบการผลิตข้าวส่งออกไปจีน
- ๓) ใบรับรองสุขอนามัยพืชและใบรับรองการมียาต้องแนบไปกับข้าวที่ส่งออกไปจีน
- ๔) ข้าวจะถูกตรวจสอบคุณภาพก่อนส่งออกทุกครั้ง โดยหน่วยงานตรวจสอบซึ่งขึ้นทะเบียนกับหน่วยงานผู้มีอำนาจของไทย และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะต้องตรวจติดตามความปลอดภัยและศัตรูพืชของข้าวที่ส่งออกไปจีน

๔.๒ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีหนังสือที่ กษ ๒๓๐๒/๓๖๑๒ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ หรือกรมสนธิสัญญาและกฎหมายถึงร่างพิธีสารฉบับนี้ว่าเข้าเกณฑ์ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗ มาตรา ๒๓ หรือไม่ ซึ่งกรมสนธิสัญญาและกฎหมายได้มีหนังสือด่วนมาก ที่ กต ๐๘๐๕/๙๓๗ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๘ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ แจ้งตอบว่าพิธีสารฯ เป็นความตกลงที่จัดทำขึ้นระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แห่งราชอาณาจักรไทยกับกระทรวงควบคุมคุณภาพตรวจสอบและกักกันโรคแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งมีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการกำหนดมาตรการและการดำเนินการด้านเทคนิคในการควบคุมความปลอดภัยสุขอนามัยและสุขอนามัยข้าวไทยที่ส่งออกไปจีน โดยมิได้มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่เป็นการแสดงเจตนาที่จะก่อให้เกิดผลผูกพันระหว่างรัฐบาลภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศและไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญฯ

๔.๓ กระทรวง...

๕.๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การจัดทำพิธีสารฉบับนี้มีสาระสำคัญเป็นการเพิ่มมาตรฐานในการตรวจสอบและกักกันโรครวมทั้งสุขอนามัยของสินค้าข้าวไทยที่จะส่งออก ไปจีนตามข้อตกลงทางเทคนิคที่ได้ตกลงกัน ซึ่งไม่มีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตหรือเขตพื้นที่นอกอาณาเขต ซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย หรือมีเขตอำนาจตามหนังสือสัญญาหรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง หรือมีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุน หรืองบประมาณของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ จึงไม่ถือเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ วรรค ๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้วเห็นควรนำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณา ดังนี้

๕.๑ ขอความเห็นชอบต่อร่างพิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช สำหรับการส่งออกข้าวจากไทยไปจีน

๕.๒ ขออนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หรือผู้แทนเป็นผู้ลงนาม ในพิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช สำหรับการส่งออกข้าวจากไทยไปจีน ทั้งนี้ หากมีการปรับปรุงแก้ไขร่างพิธีสารฯ ในส่วนที่มีสาระสำคัญ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะหารือร่วมกับกรมสนธิสัญญา และกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศ เพื่อพิจารณาดำเนินการในเรื่องนั้นๆ โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี พิจารณาอีกครั้ง และรายงานให้คณะรัฐมนตรีทราบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(ฉัตรชัย สาริกัลยะ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

โทร ๐ ๒๕๖๑ ๒๒๗๗ ต่อ ๑๓๐๔

โทรสาร ๐ ๒๕๖๑ ๔๐๘๘